

Jób Könyve.

A hagyományos eredeti szövegből fordította: *Jónás János.*

Jób.

- XXIX. 2. Ki adja vissza nékem a hajdan holdjait,
A napokat, midőn fölöttem Isten örkdött?
3. Mikor még tündökölt lámpája fejem fölött,
Hogy sötétben is járhattam világánál.
4. Mikor még őszöm napjaiban valék,
Isten bizalma volt sátrom fölött.
5. Velem volt a Mindenható,
És körülöttem flaim.
6. Tejfölben fürödtek lépteim,
S a szikla mellett olajtól patakzott.
7. Mikor kimentem a kapuhoz, végig a városon,
Elkészítém a piacon ülőhelyem:
8. Megláttak az ifjak és elrejtöztek,
A vének felkeltek, megálltak előttem.
9. Szavukat az urak visszatarták,
És szájukra tették kezüket.
10. Hallgatott szava az előkelőnek,
És nyelvük inyükhöz tapadott.
11. Mert ha fül meghallott, boldognak mondott,
Ha szem meglátott, mellettem tanúskodott.
12. Mert én megmentém a kiáltó szegényt,
Az árvát, ki nem talált segítőre.
13. Az elveszett áldása engemet ért,
Én örvendeztettem meg az özvegy szívét.
14. Felöltém az igazságot s az illett reám,
Fez és talár volt jogosságom.
15. Szeme voltam a világtalannak,
A sántának lába voltam én.
16. Atyja voltam a szűkölködőnek,
Ismeretlenek perét átkutattam.
17. És széttörtem a jogtalan fogsorát,
Kirágtam a zsákmányt fogai közül.
18. És mármár hittem, fészkeimmel halok meg,

XXIX. És sok napot élek a Phoenixhez hasonlóan.

19. Nyitva áll gyökerem a víz számára,
És harmat hál meg vetésemben.
20. Örökkön új lesz tekintélyem,
S az íjj megújul kezeimben.
21. Rám hallgattak és váraoztak,
Csendben lesték tanácsomat.
22. Szavam után nem ismételték,
Rájuk csepegték beszédeim.
23. Vártak reám mint permetegre,
Felnyiták szájukat mint nyári esőre.
24. Ha mosolyogtam rájuk, alig hitték,
Nagyra vették arcom fényét.
25. Én választám az utat és élen ültem,
Mint király a csapatában megpihentem,
Mint aki vigasztalja a gyászolókat.

* *

XXX.

1. Most pedig ifjabbak nevetnek rajtam,
Kiknek atyáit nem méltattam volna
Felvenni falkám kutyái közé.
2. Kezők ereje is mire volna nékem,
Az övék, kiknél odavan minden erő.
3. Kik dermedten az éhezéstől,
A terméketlen rónát kaszálgatnák
A vadon és pusztaság előestéjén.
4. Kis sóskát szednek a bokrok között,
A ballangó gyökerén táplálkoznak,
5. Kik kiűzetnek a társaságból,
Ordítanak rájuk mint tolvajokra.
6. Ott kell lakniuk a völgy hasadékában,
A föld és a szikla lyukaiban.
7. A bokrok között nyerítenek,
A csalán alatt összegyűlnek.
8. Sehonnaik, elhirhedtek,
Kiveretnek a lakott földből.

* *

9. És ezeknek lettem gúnydalává,
Közmondássá váltam nekik.
10. Sőt meg is vetnek, távoznak tőlem,
Arcomat nyáluktól nem kimélik.
11. Mivel Ő megereszti újja húrját,
És kiméletlenül bánt velem,
Ők is megereszti a féket előttem.
12. Jobbra áll e fajzadék,
Felkel és lábam odább taszítja,
Ellenem készíti végzetes útját.

- XXX. 13. Lerombolják ösvényemet,
Elősegítik vesztemet,
Ők, kik maguk is segély nélkül vannak.
14. Mint széles résen jönnek felém,
Rám hömpölyögnek ropogás közt.
15. Ellenem ijedelmek fordíttatnak,
Mintha szél kergetné tekintélyem,
Mint felleg tűnnék segítségem.
- * *
16. Igen, most reám omlik szivem árja,
Erősen tartanak inségem napjai.
17. Lefúrja az éjjel csontaimat,
Ereim meg nem pihenhetnek.
18. Felsőbb hatalom elváltoztatja ruhám,
Mint ingem nyílása övez engemet.
19. Odavetett a sárba engem,
Hogy porhoz, hamuhoz lettem hasonló,
20. Kiáltok hozzád, de nem felelsz,
Itt állok, és rám mereszted szemed.
21. Kegyetlen lettél én irántam,
Ellenem harcolsz erős kézzel.
22. Felemelsz a szélre és rajta nyargaltatsz,
Szétolvasztasz teljességet.
23. Hisz tudom, hogy halálba vezetsz vissza,
Minden élő gyűlöhelyére.
24. De nem nyújtja-e kezét az elbukó,
Hogy lesz-e segítség a pusztulásban?
25. Nem sírtam-e a kemény sorsúval,
Nem kesergett-e lelkem a nélkülözővel?
26. De jót reméltem és jött a rossz,
Világot vártam és sötétség borít.
27. Bensőm forr, nem csendesül,
Inséges napok fogadtak engemet.
28. Sötétben járok, nap nélkül,
Felkelek a községben és segélyért kiáltok.
29. Testvére lettem a sakáloknak,
Társa a vad madár lányainak.
30. Bőröm feketén válik le rólam,
És csontom elég a szárazságtól.
31. És gyászra vált a cimbalmam,
Panaszhanggá dobom szava.
- * *
- XXXI. 1. Kikötöttem szemeimmal,
Hogy ne nézzenek leányzóra.
2. És mit végez az Isten felülről?
Mit oszt a magasból a Mindenható?

- XXXI. 3. Nem gaznak való-é a szerencsétlenség?
Gonosztevőnek a baleset?
4. Hiszen ő látja útaimat,
És megoldassa minden lépésemet.
5. Ha csalárdságban jártam én,
És lábam a hamisra sietett:
6. Igaz mérlegen mérjen engemet,
És megtudja Isten ártatlanságom.
7. Ha eltért léptem a helyes úttól,
Szívem követte szemeimet,
És hiba ragadt kezeimhez:
8. Akkor amit vetettem, más egye meg,
Tépjék ki sarjaimat gyökerestül.
9. Ha felgyúlt szívem asszony iránt
És szomszédom ajtaján leskelődtem:
10. Akkor öröljön másnak a feleségem,
Föléje mások hajoljanak.
11. Hiszen gyalázat volna az,
És bíró elé való bűn.
12. Mert tűz az, az alvilágig emésztő,
Mely minden termésem kiszakgatná.
13. Ha szolgálaim jogát megvettem,
Midőn velem perbe kerültek:
14. Mit tennék, ha felkel az Isten?
Ha számot kérne, mit felelnék?
15. Hisz aki engem a méhben formált, formálta őtet is,
Egy kéz gyúrt meg az anyaméhben.
16. Ha a szegény kíváнатát visszatartám,
És epedni hagytam az özvegy szemét;
17. Egyedül ettem kenyeremet,
És nem evett belőle az árva velem;
18. — Hisz mint atyjának nőtt fel nekem,
Mint anyám szülöttét vezettem őt! —
19. Ha láttam elveszőt öltözet nélkül,
Hogy nincs ruhája a szükölködőnek;
20. Ha inai engem nem áldottak,
S ő nem melegedett bárányaim gyapjában;
21. Ha felemeltem az árvára kezem,
Mert láttam, hogy a kapuban támogatnak:
22. Akkor essék le vállam vállcsontjából,
Karom csövében törjön ketté.
23. Mert félelem fogna el, az Isten balvégzete,
Méltóságát el nem viselhetném.
24. Ha aranyba helyeztem bizalmamat,
És biztonságomnak mondtam a drága ércet;
25. Ha örültem, hogy nagy a vagyonom,

- XXXI. És gazdagságot szerzett kezem;
26. Ha midőn láttam a sugárzó napot,
A szépen haladó éjjeli vándort,
 27. Szivem titokban hajlandó lett volna
És én kézsókkal imádtam volna;
 28. — Az is büntetendő vétek volna,
Mert hazudtam volna Isten előtt! —
 29. Ha örültem gyűlölkömv balvégzetén,
És felizgultam, mikor baj érte őt;
 30. — Holott nem hagytam vétkezni inyem,
Hogy átokkal éltét kértem volna —;
 31. Ha nem mondotta sátram népe:
Hol van ki húsából jól nem lakott?
 32. Ne háljon kinn az idegen,
A vándornak ajtóm felnyitom;
 33. Ha vétkem mint Ádám elrejtettem,
Keblembe takarván bűnömet;
 34. Mert rettegtem a nagy közönségtől,
Ijesztett a családi szégyen,
 35. — Óh bár volna, ki meghallgatna!
Im itt körvonala Isten panaszának,
Ellenfelem vádirata!
 36. Óh én vállaimon hordoznám őt,
Felkötném mint díszkarikát.
 37. Elmondanám neki lépteim számát,
Eléje lépnék mint előkelő! —
 38. Ha ellenem kiált szántóföldem,
És barázdái feljajdulnak;
 39. Ha ettem termékét fizetetlen,
Vagy gazdája életét kioltottam:
 40. Teremjen tövist búza helyett,
Árpa helyett beléndeket!
- Vége Jób szavainak.

- XXXII. 1. A három férfiú megszűnt felelni Jóbnek, mert
2. ő igazságosnak tartotta magát. De ekkor felgerjedt a Rám családból való Búzi Barákhel fiának, Elíhúnak haragja; Jób ellen gerjedt fel, mert
3. igazságosabbnak tartotta magát Istennél. De három társára is megharagudott, mert nem találtak választ
4. és Jóböt elítélték. De Elíhú a szóval előbb Jóbra várt, mert ők öregebbek voltak nála napokra nézve.
5. Mikor azonban látta Elíhú, hogy nincs válasz ama
6. három férfi szájában, felgerjedt haragja. A Búzi Barákhel fia Elíhú tehát megszólalt és mondá:

Elhú.

- XXXII. Ifjú vagyok napokra nézve,
 Ti pedig már ősz emberek;
 Hátra azért álltam, félve
 Kijelenteni véleményem.
7. A napok szóljanak, így gondoltam,
 Hallassa bölcsességét a nagyobb évszám.
 8. Ámde a szellem az az emberekben,
 Az Isten lehe, mi értelmet ad.
 9. Nem épen a vének bölcsek,
 Nem épen az öregek értik az itéletet.
 10. Azért mondom, hallgass rám,
 Elmondom én is véleményem.
 11. Im én vártam szavatokra,
 Hallgattam értelmetekre,
 Míg a szót megvizsgáljátok.
 12. Buzgón figyeltem ti reátok, —
 De im nincs, ki Jóbot megcáfolná,
 Ki felelne beszédére közületek.
 13. Nehogy azt mondjátok: Oly bölcseségre akadunk,
 Hogy csak Isten cáfolhatja, ember nem.
 14. Hisz hozzám szót még nem intézett,
 Én ugyan nem felelnék beszédetekkel.
 15. Zavarba jönnek, nem felelnek,
 A szavak tőlük elvonulnak!
 16. És én várjak, mikor ők nem beszélnek?
 Míg itt állnak s nem válaszolnak?
 17. Elmondom én is az én részemet,
 Nyilvánítom véleményem.
 18. Mert telve vagyok szavakkal én,
 Szorít bensőm szelleme.
 19. Im olyan a bensőm mint ki nem nyitott bor,
 Mint új tömlő, mely könnyen pattan.
 20. Beszélek hát, hogy könnyebbüljek,
 Felnyitom ajkam és válaszolok.
 21. Nem leszek férfira tekintettel,
 Embernek nem hizelegek.
 22. Mert nem tudok én hizelegni,
 Teremtőm könnyen felróhatná.

* *

- XXXIII. 1. Halld hát, Jób, most szavaimat,
 Figyelj minden beszédemre.
2. Im szám már egyszer felnyitottam,
 Inyemben nyelvem megszólamlott.
 3. Egyenes mint szívem lesz beszédem,
 Véleményemet ajkam tisztán adja.

- XXXIII. 4. Az Isten szelleme teremtett engemet,
A Mindenható lehe éltetőm.
5. Ha képes vagy rá, ám cáfolj meg,
Készülj ellenem, állj elő.
6. Hisz Istené vagyok, csak úgy mint te,
Én is agyagból készíttettem.
7. Tőlem tehát nem kell félned,
Nem nyomhat el tekintélyem.

* *

8. Im azt mondtad fülem hallatára,
Jól felfogtam a szavak hangját:
9. „Tiszta vagyok, büntelen,
Mocsoktalan, nincsen vétkem.
10. Csak ő gondol ki idegenkedést,
Tekint engem ellenségnek.
11. Kalodába teszi lábam,
Megfigyeli minden utam.“
12. Biz ebben nincs igazad, mondom neked,
Mert messze áll Isten az ember fölött.
13. Miért perelsz őellene?
Hogy minden dolgáért nem felel?
14. De hisz beszél az Isten egyfélekép,
És kétffélekép is, csak mi nem figyelünk.
15. Álomban, az éj látásában,
Mikor álom száll az emberekre,
A fekvőhelyen való szendergésben.
16. Megnyitja akkor az ember fülét,
S az adott intést lepecsétli.
17. Hogy visszatartsa a cselekvéstől,
Elfedje előle a fennhéjázást.
18. Hogy lelkét a sírtól megőrizze,
Életét az alvilágtól.
19. Fenyíti továbbá betegággal, —
Az imént még ép volt minden csontja —
20. Hogy élte kenyerét megútálja,
Lelke kedvenc eledelét.
21. Húsa megsemmisül, nem látszik többé,
Kibúnak bőréből a látatlan csontok.
22. Lelke a sírhoz közeledik,
Az öldöklő élete.
23. De ha van egy angyal szószólója,
Csak egy legyen bár ezer között,
Ki felsorolja érdemeit;
24. Ki szánja őt és könyörög érte:
„Mentsd meg őt az alvilágtól,
Találtam érte váltságdíjat!“

- XXXIII. 25. Akkor duzzad húsa ifjú erőtől,
Visszatér mintegy fiatalságába.
26. Istenhez fohászkodik és ő megkegyelmez,
Hogy ujjongó örömmel jelen meg előtte; —
Igy adja meg ő a jámborság bérét.
27. Csak mondja hangosan az emberek előtt:
„Vétkeztem, az egyenest meggörbítém,
De nem bűnhődtem ahhoz mérten.“
28. És megváltja lelkét a sírba menéstől,
Élete újra látja a fényt.
* *
29. Ime, az Isten mindezt megteszi
Kétszer és háromszor az emberekkel.
30. Lelkét a sírból visszahozza,
Hogy az élet világában sütkérezzék.
31. Figyelj, Jób, és hallgass rám,
Csendes légy, majd én beszélek.
32. Ám cáfolj meg, ha van szavad,
Én óhajtom igazolásod, beszélj hát.
33. Ha pedig nincsen, hallgass rám,
Bölcseségre tanítlak, csak figyelmes légy.
* *
- XXXIV. 2. Halljátok, bölcsek, szavaimat,
Tudósok, reám figyeljetek.
3. Mert a szót a fül választja meg,
Mint iny megízleli az ennivalót.
4. Válasszuk a jogost magunknak,
Ismerjük meg, mi köztünk a jó.
5. Im, Jób mondja: „Igazam van,
Jogom csak Isten távolítja.
6. Hazudjam tán jogom mellett?
Viseljem nyilamat büntelenül?“
7. Jóbbhoz ugyan ki hasonlít?
Vízként a gúnyt mint ő ki issza?
8. Ki társul szegődik a gonosztevőkhöz,
A gabszág emberivel együtt jár.
9. Mondván: Az embernek mi haszna benne,
Ha utána jár Isten kedvének.
* *
10. Azért is, ti bölcsek, hallgassatok rám!
Távol legyen Isten a gonoszságtól,
A jogtalantól a Mindenható!
11. Mert csak az ember tettét fizeti meg ő,
S amilyen az útja, úgy osztja végzetét.
12. Bizonyára az Isten gonoszul nem cselekszik,
Nem ferdíti a jogot a Mindenható.

- XXXIV. 13. Ki bírta a földet gondjaira?
Az egész világot ki teremté?
14. Ha nem gondolna csak önmagára,
Szellemét, lelkét csak magára vonná:
15. Együtt kimúlna minden élő,
S az ember a porba térne vissza.
16. Azért ha van értelméd, halld meg ezt,
Figyelj szavam hangjaira.
17. Aki gyűlöli a jogot, hogy fékezhetne?
A legigazabbat elítélnéd?
18. Mondhatni-e királynak: sehonnai!
Gonosztévő! a nagy uraknak?
19. Holott ő nem tekinti a főurakat,
Gazdagra nem figyel inkább mint szegényre —
Mert hisz keze művei megannyian.
20. Egy pillanat s meghalnak az éj közepén,
Felforgattatnak népek, elvonulnak,
Távozik az erőszak nem ember keze által.
21. Mert ő szemmel kíséri az ember útját,
Számon veszi minden lépését.
22. Oly sötétség nincsen, nincs oly árnyék,
Hogy oda gonosztevők rejtőzhetnének.
23. Nem az emberen van tehát
Törvényre menni az istenséggel.
24. Ledönti a hatalmast érthetetlenül,
Helyébe másokat állít oda.
25. Jól ismeri cselekményeiket,
Felforgatja egy éjjel és szétzúzatnak.
26. Megkorbácsolja őket mint gonosztevőket
A nézőknek nyilvános helyén.
27. Mert annyira eltértek tőle,
Nem figyelték meg minden útját.
28. Hozzáig vitték a szegény jaját,
És hallania kellett az inséges kiáltását.
29. Ki kárhoztatná, ha csendet csinál?
Ki látja meg, ha arcát rejti?
Így tesz ő emberrel, így népekkel.
30. Nehogy a gonosz uralkodjék,
Ne legyen kelepce a nép számára.
31. Mert ők azok, kikről mondva van:
„Túrtem eddig, de nem tovább.“
- * *
32. Taníts te, ha nem jól látok,
Ha méltatlan voltam, nem teszem többé.
33. Ne veled fizettesse-e, ha rútul téssz?
Hisz te választál, nem pedig én? —

XXXIV. Erre mit tudsz válaszolni?

34. Jól mondja velem az okos ember,
Hallgat rám a bölcs férfiú :
35. Értelmetlenül beszél Jób,
Meggondolatlan minden szava.
36. Vajha örökké vizsgálatnék,
Hogy volna válasz a gonoszoknak.
37. Mert bűnnei tetézi vétkezését,
Köztünk egyre kételkedik,
És szót szaporít az Isten ellen.

* *

XXXV. 2. Azt tartod tán jogosságnak,
— Mondván: Istennél igazabb vagyok, —

3. Hogy azt kérded: Mit használ neked?
Mi hasznot húzok vétkeimből?
4. Mondok hát én néhány szót
Veled együtt társaidnak.
5. Tekints fel és nézz az égre,
Pillants a fellegre magasan fölötted.
6. Mit téssz neki, ha vétkezel?
Mit ha számosak bűneid?
7. Mit adsz neki, ha jámbor vagy?
Kezedből ő mit fogadna el?
8. Csak az embert illeti gonoszságod,
Igazságod csak a föld fiát.

* *

9. Az elnyomás miatt felkiáltnak,
Feljajdulnak az erőszak miatt.
10. De ki sem mondja: „Hol van Teremtőm, Istenem,
Aki éjjel is dalt ad ajkainkra ;
11. Ki tudóbbakká tesz a föld vadánál,
Az ég madaránál bölcsebbekké.“
12. Így aztán jajgatnak, de ő nem felel,
A gonoszoknak gőgje miatt.
13. De hamis az, hogy nem hall az Isten,
Nem látja meg a Mindenható.
14. Ha mondod is, hogy nem láthatod,
Van ítélet, bizhatsz benne.
15. Hisz most sem bánt eléggé haragja,
Nem torolja meg balgaságod.
16. De Jób a száját csak hívságra nyitja,
Bőven beszél értés nélkül.

* *

- XXXVI. 2. Várj még kissé, hadd tanítlak,
Mert van még szavam az istenségért.
3. Távolról veszem véleményem,

- XXXVI. Igazat szerzek teremőmnek.
Mert valóban szavam nem hazug,
Tökéletes értelmű van előtted.
- 5 Hatalmas az Isten, de mit sem vet meg,
Hatalmas a szívnek erejében.
 - 6 Nem hagyja életben a gonosztevőt,
Igazat ad a szegényeknek.
 - 7 Nem veszi le szemét a jámborokról,
Királyok trónjára ülteti őket.
 - 8 Ha pedig láncra vannak verve,
Fogva az inség bilincsein :
 - 9 Csak tettüket adja értésükre,
Bűneiket, hogy elbizakodtak.
 - 10 Felnyitja fülüket intésének,
Hogy megtérjenek a gonoszságtól.
 - 11 Ha hallgatnak rá és meghódnak,
Jóban töltik napjaikat,
Éveiket kellemesen.
 - 12 Ha pedig megátalkodnak,
Kimúlanak nem okulva.
 - 13 A romlott szívűek felgerjednek,
Nem könyörögnek, ha megköti őket.
 - 14 Így aztán lelkük ifjan hal meg,
A kicsapongók közt életük.
 - 15 De megmenti a szegényt inségében,
A szorultságban nyitva füle.
- * *
- 16 Téged is így visz kísértésbe,
Megszorítván bőségedet,
És elvívén asztalod, a zsírral teltet.
 - 17 De ha mint a gonoszok úgy itélnél,
Közel az ítélethez a végrehajtás.
 - 18 Azért is ne birjon kétségre dühöd,
A nagy váltság ne tántorítson.
 - 19 Felér-e azzal gazdagságod,
Hogy nem vagy az Isten ellensége?
Fel-e minden erőhatalmad?
 - 20 Óh ne óhajtsd a vész éjtszakáját,
Midőn helyükről népek vesznek!
 - 21 Vigyázz, ne fordulj a gazság felé,
Hogy azt választnád inségedben.
 - 22 Im nagy az Isten hatalmában,
Hasonlót hozzá ki tehetne?
 - 23 Útját ki írja meg neki?
„Jogtalant cselekvél“, ki mondhatná?
 - 24 Inkább magasztald működését,

- XXXVI. Melyet az igaz férfi megénekel.
25. Őrá tekint minden ember,
A messziről szemlélő férfiú.
 26. Magasztos az Isten, mi nem érthetjük,
Évei számát ki kutathatná?
 27. A vízcseppeket összevonja,
Esővé tisztulnak a sűrű ködben,
 28. Melyet a fellegek lebocsátnak,
Permetezvén a sokaságra.
 29. Hát még a felleg rétegeit,
Sátra harsogását ki értené?
 30. Világosságát ráteríti,
Elfedi a tenger gyökereit.
 31. Mert evvel ítél népek fölött,
Eledelt ad bőségesen.
 32. Kezébe veszi villámain,
És velük sujtja támadóit.
 33. Harci riadó jár előtte,
Szítja haragját a gazság ellen.

* *

- XXXVII. 1. Már arra is megretten szivem
És kebelemben felijed.
2. Halljátok csak hangja haragját,
A zajt, mit ajka kibocsát.
 3. Az egész ég alatt kiterjed
S a föld sarkait éri világa.
 4. Utána a dörgés felordít,
Hatalmas hanggal dübörög.
 5. Hangjával csudásan dörög az Isten,
Ki nagyokat tesz, előttünk ismeretlent.
 6. A hónap mondja: Hullj a földre!
És hatalmas esője omlásának.
 7. Az emberek kezét lepecsétli,
Hogy művét mindenki megismerje.
 8. A vad keresi búvóhelyét,
Otthon marad fekvőhelyén.
 9. Vihar jön dél belsejéből,
Észak felől jéghideg.
 10. Isten lehe fagyást okoz,
És szűkre szorítja a tág vizeket.
 11. Nedvvel terheli a fellegeket,
A villámos felhőt messze szórja.
 12. Úgy látszik, véletlen a változásuk,
Pedig terveit szerint teszik meg
A föld színén, mit nekik parancsol.

XXXVII. 13. Akár ostorul, akár fékül,
Akár kegyelmül küldi az emberre.

* *

14. Hallgasd meg ezt és rajta, Jób!
Bámuld az Isten csodatetteit.
15. Tudod-e mikor gondol ezekre az Isten,
Fellege villámát cikáztatván?
16. Tudsz-e a felleg méréséről,
A Mindentudó csodáiról?
17. Te, akinek meleg a ruha,
Ha szélcsend áll be déli tájon,
18. Te szállnál vele a fellegekbe,
Amelyek szilárdak mint öntött tükör?
19. Taníts hát minket, mit mondjunk róla,
Mert a sötétségben fel nem érzük.
20. Elmondják-e neki, hogy én itt beszélek?
Mert emberek mondják, rejtve van.
21. De im, az ember nem látja a napot,
Ha fénylik is a felleg mögött;
De jön a szél és kiderül; —
22. Észak homályából jön az arany —
De rettenetes méltóság takarja az Istent.
23. A Mindenható, kit fel nem érünk,
A jogot és igazságot el nem nyomja.
24. Azért félik őt az emberek,
Vak itt szeme minden bölcsnek.

* *

XXXVIII. 1. És Jáhveh válaszola Jóbnak a viharból mondván:

Isten.

2. Ki homályosítja a határozatot
Értelmetlen szavaival?
3. Nos rajta! övezd férfiasan combjaid,
Én kérdezni foglak, te pedig felelj.
4. Hol valál, mikor megvetém a föld alapját?
Mondd csak meg, ha érteni tudsz.
5. Tudod-e, ki adta mértékét neki?
Ki húzta rá a mérőszinórt?
6. Min fekszenek oszlopai?
Vagy ki tette le sarkkövét?
7. Mikor örültek együtt a reggel csillagai,
És ujjongtak mind az angyalok.
8. A tengert kapukkal ki zárta el,
Mikor kiáradt a föld méhéből?
9. Felleget adtam ruhájává,
Pólájává sűrű ködöt.

- XXXVIII. 10. Kiszabtam rá törvényemet,
Zárt és ajtót adtam neki,
11. Mondván: Eddig jössz és nem tovább,
Itt van határa büszke árjaidnak.
* *
12. A reggelnek éltedben adtál-e parancsot?
Mutattad-e helyét a hajnalpírnak?
13. Hogy megfogja a föld sarkait,
Lerázza róla a gonoszokat.
14. Elváltozik a föld mint pecsétanyag,
Ruhának látszanak a tárgyak rajta.
15. És elalszik a gonoszok kedvenc világa,
A hatalmas kar széttöretik.
* *
16. Voltál-e a tenger forrásánál?
A mélység ölében jártál-e már?
17. Feltüntek-e előtted a halálnak kapui?
És láttad-e kapuit az árnyékországnak?
18. Megtekintetted-e a földnek szélességeit?
Ha tudod mindezt, mondd tehát.
* *
19. Merre az út a világ lakához?
Hol van helye a sötétségnek?
20. Hogy elvihetnéd határáig,
Háza ösvényét megismernéd.
21. Hisz tudnod kell, mert akkor születted,
A te napjaidnak száma nagy!
22. Jutottál-e már a hó tárházához?
A jég rakóhelyeit láttad-e már?
23. Miket félretettem szükség idejére,
Harc és háború napjaira.
* *
24. A világosság mely úton oszlik,
Árad a földre a keleti szél?
25. A zápornak ki vont barázdát?
Útat a dörgés sugarának?
26. Hogy eső hulljon a lakatlan földre,
A pusztára, hol ember nincsen,
27. Hogy megtöltse a vadont, a pusztaságot,
A növényeket megtermékenyítse.
* *
28. Van-e atyja az esőnek?
Vagy ki nemzé a harmatcseppet?
29. Kinek méhéből jön a jég?
Vagy ki szülte az ég derét?
30. A víz megdermed mint a kő,

XXXVIII. S a mélység színe bezáródik.

31. Megkötöd-é a Fiastyúk bilincseit?
Tágítsz-é a Kaszás kapcsain?
32. Kihozod-é idején a csillagokat?
És vezeted-é a Medvét fiaival?
33. Ismered-é az égnek törvényeit?
Hatását a földre te szabad-e?
34. Felemeled-e szavad a fellegekre,
Hogy vízőzönnel borítsanak?
35. Küldöd-é a villámokat, s azok mennek,
Mondván hozzád: Itt vagyunk?

* *

36. A vesékbe ki tett bölcseséget?
Ki adott értelmet a kakasoknak?
37. Ki számlálja bölcsen a fellegeket?
Az ég tömlőt ki önti ki?
38. Hogy öntött alakká folyik össze a por,
És a göröngyök összeragadnak.

* *

39. Te vadászod-e zsákmányát az oroszlánnak?
Téssz eleget fiókjai szükségének?
40. Mikor leheverednek fekvő helyükön,
Leguggolnak a bozótban zsákmányt lesve.
41. Ki készít a varjúnak táplálékot,
Mikor csirkéi Istenhez kiálnak,
Kóvályognak étel nélkül?

* *

- XXXIX. 1. Tudod-e a zergék szülése idejét?
Az őzek ellését megvigyázod-e?
2. Vemhességük havait megvigyázod-e?
Tudod-e idejét szülésüknek?
 3. Kibocsátják borjaikat leheveredve,
Kieresztik pokláikat.
 4. Fiaik erősödnek, felnőnek a szabadban,
Eltávoznak, nem térnek vissza.
 5. Ki bocsátá szabadon a vadszamarat?
Ki oldta meg bilincseit?
 6. Házául adtam a pusztaságot,
A sötét síkot lakásául
 7. Neveti a város tolongását,
A hajtó kiáltását meg nem hallja.
 8. Kikémli a hegyeket, legelőjét,
Minden füvet felkutat.
 9. Szolgál-e neked a vad bivaly?
Meg fog-e hálni jászolodnál?
 10. Megkötheted-e gyeplővel a barázdához?

XXXIX. Fog-e boronálni a völgyben utánad?

11. Bízna-e benne és nagy erejében?
Ráhagyna-e fáradságod?
12. Hinnél-e neki, hogy behordja vetésed
És begyűjti majd csűrödöt?

* *

13. Vigan csapkod a strucnak szárnya,
Vajjon gólya szárnya s tolla-e?
14. Tojását a földön hagyja,
Kikölteti a forró porral.
15. Feledve, hogy láb szétzúzhatná,
A vadon állata széttiporhatná.
16. Kemény a csirkéihez mint nem övéihez,
Nem fél, hogy hasztalan fáradozása.
17. Mert Isten feledteti a bölcseséget,
Nem osztott neki értelmet.
18. Ha felrebben a magasságba,
A lovat és lovagját kineveti.

* *

19. Te adsz-é erőt a paripának?
A sörényt nyakára te öltöd-e?
20. Te tetted-e, hogy mint sáska üget?
Nyerítésének zaja félelmet terjeszt?
21. Kapálja a mezőt, örül erejének,
Kimegy a fegyveres csapatok elé.
22. Csak neveti a félelmet, meg nem retten,
A kard elől sem térne vissza.
23. A tegez megcsörren rajta,
A lándzsa és a szurony vasa.
24. Zajos hevében felhányja a földet,
Nem hisz a csittításnak, ha szól a kürt.
25. Ha szól a trombita, felnyerít,
Távolról érzi a háborút,
A vezérek kiáltását, a harci zajt.

* *

26. Az ölyv a te eszedből repül-e fel,
Terjeszti szárnyát dél felé?
27. A sas szavadra száll-e fel,
Rakja-e fészket a magasságban?
28. Sziklán lakik és tölti az éjt,
Magas tetőn, szirt fokán.
29. Onnan kémlel ételt magának,
Szeme a távolba messze hat.
30. Fiókjai vért szörpölnek,
Hol sebesültek vannak, ő is ott van.

* *

XL.

1. Es Jáhveh Jóbnak válaszolva mondá :
2. A Mindenhatóval perelne a gáncsoskodó ?
Ki rendreutasítná az Istent, feleljen hát neki.

Jób.

4. Csekély vagyok, mit feleljek ?
Kezemet én számra teszem.
5. Egyszer beszéltem, — hallgatok,
Szóltam kétszer, — de nem többé.

Isten.

7. Övezd combjaid férfiasan,
Kérdezni foglak, válaszolj.
8. Felbontanád-e ítéletem ?
Elítélnél engem, hogy igaz maradj ?
9. Van-e karod mint Isten karja ?
Mint ő hangoddal tudsz-e dörögni ?
10. Hát diszítsd magad méltósággal,
Öltözködjél dicsőséggel.
11. Áraszd haragod folyásait,
Lásd meg a büszkét és alacsonyítsd.
12. Lásd meg a büszkét, alázd meg,
Forgasd fel a gonoszokat állóhelyükben.
13. Rejtsd a porba őket együttesen,
Tartsd fogva arcukat a rejtekhelyen.
14. Akkor majd én is elismerem,
Hogy jobbod elég segílyt nyujthat.

* *

15. Im itt a Behémóth, melléd teremtem ;
Mint közönséges barom füvet eszik.
16. Nézd erejét combjaiban,
Hatalmát hasa oszlopiban.
17. Farka szilárd mint cédrusfa,
Lágyéka izmai összefonódtak.
18. Olyanok csontjai mint ércsövek,
Hasonlók tagjai vasszálakhoz.
19. Istennek első műve ő,
Teremtője adta kardját neki.
20. Ételét a hegyek szolgáltatják,
Játszhatnak mellette a vadon állati.
21. Lótoszfák aljában hever,
Sás és mocsár rejtekében.
22. Árnyékkal fűdi a lótosz lombja,
A patak fűzei környezik őt.
23. Feldagad a folyó, de ő meg nem retten,
Nyugton marad, bár szájáig árad.

- XL. 24. Ám fogja meg valaki szeme láttára!
Fúrja keresztül tőrrel az orrát!
* *
25. Vagy húzd hát horgon a Livjathánt!
Próbáld a nyelvét hurokba meríteni!
26. Tehetsz-e orrába kákagyűrűt?
Vagy állat horogra szűrhatod tán?
27. Vajjon fog-e neked könnyörögni?
Vagy békitően esdekelni?
28. Szövetségre lép tán veled,
Hogy szolgáljádá tedd mindenkorra?
29. Játszhatsz-e vele mint holmi verébbel,
Lánykáid számára cérnára kötvén?
30. Alkudnak-e fölötte a halásztársak?
A kereskedők közt felosztják-e?
31. Bőrét lándzsákkal megtöltheted-e
Vagy feje csontját halszigonnyal?
32. Am tedd csak reá kezeidet!
Megemlegeted a háborút,
Többé, tudom, nem ismétled.
* *
- XLI. 1. Biz csalódnék reményében,
Már látása is leterítné.
2. Nincs vakmerő, ki felizgatná,
És ki merne megállni énelőttem?
3. Ki előlegezett nekem, hogy fizetnem kénc?
Minden enyém az ég alatt.
* *
4. Nem hallgathatok tagjairól,
Szervezete erejéről.
5. Páncéla felületét ki fedné fel?
Ki hatolna kettős fogsorába?
6. Arcának ajtait ki nyitja fel?
Fogai körül rémület van,
7. Vértei mélyedése körül büszkeség,
Szűk pecséttel zárvák azok.
8. Egyik a másikat úgy érinti,
Keresztül még a szellő sem hat.
9. Egymáshoz ragadtak azok,
Összefonódtak, szét nem válnak.
10. Világban fénylik prüszögése,
A hajnal pilláihoz hasonlók szemei.
11. Szájából lángok áramlanak,
Szökdelnek a tűz szikrái.
12. Füst tódul ki orra lyukából,
Akár az üstből és forró fazékból.

- XLI.
13. A parazsat felszítná lehelése,
Szájából láng terjed el.
 14. Nyakában erő lakik,
Terjed előtte a csüggedés.
 15. Húsa redői összeforrtak,
Ráöntve, hogy ne inogjon.
 16. Szive kemény mint a kő,
Szilárd mint az alsó malomkő.
 17. Vitézek hatalmától megrettennek,
Eltévednek ijedtükben.
 18. A kard, mely éri, meg nem áll,
Nem a szurony, lándzsa, nyil.
 19. A vasat csak szalmának nézi,
Rothadt fának az ércdarabot.
 20. Nem üzi futásba az íjj fia,
A parittyá köve tarló neki.
 21. Tarlónak nézi a furkós botot,
Neveti a dárda zaját.
 22. Hasa a legélesb cserép,
Felhasogatja az agyagföldet.
 23. Mint fazekat hozza forrásba az örvényt,
A tenger kicsiny tégely neki.
 24. Fénylik utána az ösvény,
Hogy ősz hajnak néznéd az árt.
 25. A földön nincs, ki ura lehetne
A félelem nélkül teremtettnék.
 26. Minden magasra feltekint,
A büszke vadaknak királya ő.
Jób.
- XLII.
2. Elismerem, hogy mindent tehetsz,
Hogy tervednek nem lehet útját állni.
 3. Ki fedi fel a végzést értelem nélkül?
Igen! olyant beszéltem, mit nem értettem,
Csodásakat, mikről nincs tudásom.
 4. Óh hallgass hát meg, hadd beszéljek,
Taníts engem, ha kérdezlek.
 5. Csak híred hallám egykoron,
De most szememmel láttalak.
 6. Azért is visszavonom, megbánom,
Porban, hamuban vezekelve.
-
7. Miután Jáhveh e szavakat mondta Jóbnak, így
szólt Jáhveh a témáni Elífazhoz: „Haragszom rád
és két társadra, mert nem beszéltetek rólam oly
 8. helyesen mint Jób szolgám. Most tehát vegyetek
hét bikát és hét kost, menjetek Jób szolgámhoz

- XLII. és hozzatok áldozatot magatokért; Jób szolgám pedig imádkozni fog értetek. Mert csak őt tekintem, ha titeket szegénné nem teszek, mivel nem beszéltek rólam oly helyesen mint Jób szolgám.“
9. És elmenének a témáni Elifaz, a súkhi Bildad s a naámai Zófar és úgy tevének, amint Jáhveh nekik parancsolta; Jáhveh pedig tekintetbe vette
 10. Jóbót. És Jáhveh visszavonta Jób fogságát, míg ő társaiért imádkozott; és Jáhveh több mint két-
 11. szeresen adta vissza Jóbnak mindenét. És eljövének hozzá minden fi- és nőtestvérei, minden hajdani ismerői, együtt étkezének vele házában, tanusíták részvétüket és vigasztalák őt mindazokban a bajokban, amelyeket Jáhveh reá mért; és kiki egy-egy keszítát s egy-egy arany karikát adott neki.
 12. Jáhveh pedig megáldá Jób végét még jobban mint az elejét; és lett neki tizennégyezer darab aprómarhája, hatezer tevéje, ezer fogat ökre és ezer számar.
 13. És született neki hét fia és három leánya.
 14. Ezek elsejét Jemimának, a másodikat Kezfának, a harmadikat Keren Happúkhnak nevezte el. És az
 15. egész országban nem találtattak oly szép nők mint Jób leányai; és atyjuk fitestvéreik között adott nekik örökséget.
 16. Ezek után Jób még száznegyven évet élt és négy nemzetséget látott gyermekeiből és unokáiból.
 17. És Jób vén korában és étellel jóllakva halt meg.

I. 1. *Úz földjének*, az esemény színhelyének fekvését alig lehet egészen pontosan meghatározni. A Bibliában többször említett vidéket a szíriai sivatagban kell keresnünk, mindenesetre Palesztínán kívül, vagy az úgynevezett Hauránban, vagy inkább délre Idumeában.

III. 8. A *Livjathán* elnevezésen a krokodilus értendő, általánosabban valami sárkány-féle csodaállat, amely több keleti nép hite szerint a nap- és a holdfogyatkozásokat okozza. Jób azt kívánja, hogy azok a bűvészek, akik az időjárást is tudják irányítani, izgassák fel a Livjathánt, hogy elnyelje, elsőtétítse születése napját.

IX. 9. *A dél kamarái* a déli félgömb csillagképei.

IX. 13. *Ráháb* értelme kétes; valami tengeri szörnyeteget jelent, amely társaival együtt fellázadt Isten ellen, de az Isten legyőzte.

XXII. 24. *Ófir* valamely keleti ország (India?), ahonnan a finom aranyat hozzák.

XL. 15. *Behémóth* a nilusi ló.

XL. 25. *Livjathán* itt határozottan a krokodilus.

XLII. 11. *Keszíta* valami ismeretlen pénzegység.

XLII. 14. *Jemíma* = galamb; *Kezla* = cassia (?), fahéj; *Keren Happúkh* = szépitőszér szelencéje. A népmonda, amely a költemény alapjául szolgál, valószínűen még többet is tudott e leányokról. Mindenesetre feltűnő, hogy a könyv épen a leányok nevét mondja meg.